

Med genusvetenskap i bagaget

Alumniundersökning

1998 – 2007

FD Linda Berg
Umeå centrum för genusstudier
Umeå universitet

INNEHÅLL

Bakgrund	2
Tillvägagångssätt	2
Yrken efter genusvetenskapliga studier	4
Genusvetenskapens betydelse i arbetslivet	6
Genusvetare – privatperson och samhällsmedborgare	7
<u>Studier, relationer – Nätverk</u>	7
Intervjuer	8
<u>Makt och kön i Umeå</u>	8
<u>Viktigt att värna om</u>	8
<u>Användbarhet och ”nytta”</u>	8
<u>Tänkbara yrken</u>	9
<u>Kunskaper med personlig påverkan</u>	9
<u>Inverkans för- och nackdelar</u>	9
<u>Ideell aktivitet</u>	10
<u>Betydande engagemang</u>	10
Diskussion	11
<u>Svarande alumner</u>	11
<u>Studier, arbetsmarknad och anställningsbarhet</u>	11
<u>Obefintlig arbetsmarknad</u>	12
Sammanfattande kommentar	13
Bilaga 1, Frekvenstabeller	14
Bilaga 2, Kommentarer i enkätsvaren	20
Bilaga 3, Missiv/Brev till alumner	35
Bilaga 4, Enkät	36
Referenser	40

Bakgrund

Umeå centrum för genusstudier bildades den 1 januari 2008. Dessförinnan har enheten med grundutbildning en lång historia under namnet Kvinnovetenskapligt forum vid Umeå universitet. Vid Kvinnovetenskapligt forum har det varit möjligt att läsa genusvetenskapligt grundutbildning upp till kandidatnivå.

Höstterminen 2008 avsatte Umeå centrum för genusstudier (UCGS) medel för marknadsföring i syfte att motverka studentbortfall och med möjlighet till kvalitetsutveckling. Ett beslut togs således om att en alumniundersökning skulle göras.¹ Jag, Linda Berg, fick därför i uppdrag att genomföra en enkätundersökning riktad till tidigare studenter mellan åren 1998 och 2007. Marie Malmberg skrev in svar från inkomna enkäter i ett SPSS-program, varur större delen av resultaten är hämtade. Utöver enkäten genomförde jag kompletterande intervjuer för att få en bättre bild av befintliga uppfattningar bland enhetens tidigare studenter.

Tillvägagångssätt

Adressuppgifter hämtades via Ladok, som har aktuella postadresser från Folkbokföringen. 230 personer kontaktades under perioden oktober till december 2008, enkäten gav möjlighet till fullständig anonymitet gällande svar. Tio brev återsändes direkt på grund av okänd adress eller att personen i fråga inte befann sig i Sverige. Man kan således anta att 220 personer nåtts av enkäten. Sammantaget svarade **145** personer, svarsfrekvensen ligger därmed på **66 procent**.² Det är att betrakta som ett gott resultat för ett enkätutskick och förhoppningsvis ett tecken på en värderad kontakt med enheten.³ Enkäten har framförallt haft ett arbetsmarknadsperspektiv, d v s den har i stor utsträckning fokuserat på hur kurserna inverkat på efterföljande sysselsättning och efterfrågat hur de genusvetenskapliga studierna har bidragit i eventuella fortsatta studier och efterföljande yrken.

I frågor om arbetslivserfarenheter har några av högskolans allmänna färdigheter inkluderats i enkäten (se bilaga 4).⁴ De övergripande färdigheterna är:

- självständigt kunna lösa problem
- tänka kritiskt
- argumentera och övertyga
- göra muntliga presentationer

---

¹ Med alumni avses här de som har avklarat en eller flera av kurserna Makt och kön.

² I resultatrapporten har dock 137 svar inkluderats, då övriga tillkommit efter att materialinsamlingen avslutats.

³ Det kan exempelvis jämföras med en likvärdig alumniundersökning, utförd vid Centrum för genusstudier i Stockholm, med en svarsfrekvens på cirka 30 procent. Tovatt et al, 2007.

⁴ Dessa färdigheter betecknas i Högskoleförordningen och prop. 1999/2000:28 som allmänna färdigheter.

- kommunicera på engelska

Utöver dessa efterfrågas bland annat så kallade allmänna akademiska färdigheter vilka är mer specifikt beroende av fakultet samt professionella färdigheter efter de genusvetenskapliga kurserna. Det går egentligen inte att göra någon absolut uppdelning mellan allmänna, akademiska och professionella färdigheter. För en doktorand i engelska är exempelvis ”kommunicera i engelska” knappast bara en allmän färdighet, detsamma gäller t ex ”tänka kritiskt” – vilket kan definieras såväl som en allmän som en professionell färdighet för en genusvetare. De akademiska och professionella färdigheter som har lyfts fram i undersökningen (gällande användbarhet i yrkeslivet) är följande:

- utifrån ett genusperspektiv upptäcka och analysera problem
- förstå relationer mellan olika aktörer i samhället
- tänka kritiskt
- medverka i förändringsarbete

Och för att få reda på i vilken utsträckning alumnerna har arbetat med jämställdhet inkluderades även:

- arbeta med frågor som har med jämställdhet att göra

Men grundutbildningen ger inte en direkt yrkesorienterad examen, och kurserna har ett uppdrag större än att svara upp mot ett tydligt definierat arbetsmarknadsbehov. De genusvetenskapliga kurserna på grundnivå och avancerad nivå bidrar avsevärt till en bildning som påverkar förhållningssätt till sig själv och andra. Det är en viktig dimension av genusvetenskap som ämne, och således inkluderades även frågor om kursernas inverkan på den enskilde som samhällsmedborgare och privatperson.

Enkät och missiv finns bifogade, se bilaga 3 och 4.

Yrken efter genusvetenskapliga studier⁵

I enkätsvaren är det märkbart att kurser i genusvetenskap utgör en av flera delar som avgör var alumnerna sedermera kommer att arbeta. Då enkäterna i flera fall skickades till personer som studerade eller precis hade avslutat sina studier är svaren om arbetslivserfarenhet signifikanta för en dylik livssituation. Man kanske även kan ana att vi befinner oss i en tid då det är svårt att få jobb även om man har en akademisk examen. Flera år av universitetsstudier innebär inte nödvändigtvis jobb direkt efter avslutad utbildning. Men flera skriver att de, oavsett arbete, bär med sig sina ”genusglasögon” i sin yrkesarbetande vardag. I några fall har detta även resulterat i att alumnerna själva har anordnat genus- och jämställdhetsverksamhet på den egna arbetsplatsen. Det har t ex kunnat vara fortbildning av arbetskollegerna, kurser/föreläsningar på skola och nya satsningar inom ordinarie verksamhet t ex på förskola, kommun, studieförbund och i

---

⁵ Det är här viktigt att komma ihåg att genusvetenskap vanligtvis utgör ett av flera ämnen i en akademisk examen.

informatörsarbete. Här följer en uppräknig av arbeten utförda av personer som har läst kurser i Makt och kön vid Umeå universitet:

Drogförebyggande barnskötare, föreningsbibliotekarie, krokimodell, vårdbiträde, guide, arkeolog, simlärare för barn och vuxna, forskarstuderande (avhandling med genusperspektiv), ridinstruktör, verksamhetschef, stallskötare, ridlärare, cafébiträde, sjuksköterska, projektanställd i jämställdhets- och integrationsprojekt, jämställdhetsutvecklare för Umeå kommun, jämställdhetsdirektör vid Länsstyrelsen i Västerbotten, läkemedelstekniker, lokalvårdare, samordnare på kvinnojour, projektledare för utveckling av stöd till våldsutsatta kvinnor och barn i kommunen, utredare, forskningsassistent, lärare, personligassistent, ekonomibiträde, mattelärare, restaurang, motorman, vaktmästare, jourkvinna, journalist, arbetat med jämställdhetsfrågor, organisationsutvecklare i försvarsmakten med jämställdhet och sexuella trakasserier som arena, utredare vid försäkringskassan, p-a konsult vid kommun, hälso- och sjukvård, receptionist, posten, sko lager, projekt om människohandel, kvinnofridsfrågor, olika tjänster inom energi branschen, ekonom, planerat och genomfört arbetsmarknadspolitiskt program för ungdomar, förskola med genusinriktning, försäkringsutredare på försäkringskassan, handledare fhsk kurs – tema jämställdhet & organisering, hemtjänst, politisk sekreterare åt skolminister, arbetat på oberoende vänstertankesmedja, arbete på internationell biståndsorganisation, utredare – utarbetar underlag till kommunpolitiker, fritidsledare, habiliteringsassistent, elev assistent, kvinnojour, telefonförsäljare, boendehandledare, vårdbiträde, hemtjänstassistent, församlingspedagog, fritidspedagog, handledare fhsk, projektledare för jämställdhetsprojekt på gymnasieskola, barnskötare, sjukvårdsbiträde, samhällsvägledare, gymnasielärare, socialt arbete, boendestöd socialpsykiatri, socialsekreterare – inriktning utsatta kvinnor respektive personer med ohälsa, flyktinghandläggare – introduktion till nyanlända flyktingar, handläggare, telefonist, butiksbiträde, parkarbetare, handläggare inom statlig myndighet, entréansvarig för Björklöven AB, lärare högstadiet, danslärare, kulturadministration, butiksbiträde, fabriksarbete, snickeri, montering, handikappomsorg, eventmarketing, logoped, förskollärare, friskvårdsinspiratör, elevhälsa, familjerätt, psykiatri, kontaktperson, biblioteksvakt, gyminstruktör, lagerarbetare, processledare, administratör, taxichaufför, postkassör, egenskapat jämställdhetsprojekt, verksamhetsassistent på ett studieförbund – bl. a handläggning av kvinnojourers verksamhet och anordnande av feministiska föreläsningar, skribent, copywriter, kvalitetsansvarig på mediebevakningsföretag, brevbärare, boendehandledare, tågvärd, personalsekreterare, doktorand i ekonomisk historia, kanslist åt fältbiologerna, arbetsförmedlare, projektanställd vid Linköpings universitet, personalspecialist, revisor i kommunal sektor, planerare i landsting, utredare i kommunal förvaltning, fältassistent åt biologer vid Umeå universitet, biståndsprojekt i Bolivia, butiksbiträde på bageri, arbete på förskola, kriminalvårdare på B-klassad anstalt för män, administratör på Dansskola, ekonomiassistent på husläkarmottagning, arbete på babysim, ma/no/idrottslärare på mellan- och högstadiet.

Det blir uppenbart att tidigare studenter arbetar inom en mängd olika yrkesområden. Men det går dock att urskilja en hel del arbeten där genuskompetens har en möjlig betydelse – explicit men även implicit. Verksamheter som arbete inom kvinnojour, jämställdhetsprojekt, jämställdhetsutvecklare eller feministisk föreläsare talar för sig själv.

Men här berättas även om exempelvis journalist- och läraryrken där genusperspektiv har haft en självklar plats. Det är dock framträdande att tidigare studenter återfinns inom en rad yrken, vilket gör det särskilt intressant att en majoritet uppfattar sig ha användning av sin genuskompetens i arbetslivet.

Genusvetenskapens betydelse i arbetslivet

Mer än hälften av de tillfrågade, 58,4 procent, arbetar i skrivande stund och många, 78,7 procent av alla svarande upplever att de har nytta av sina genusvetenskapliga studier i sitt arbete på ett eller annat vis (49,2 procent ”I stor utsträckning” och 29,5 procent ”I någon mån”). På frågor om användningen av olika kunskaper, från kurserna i genusvetenskap, är svaren mer varierande. Det är visserligen möjligt att se en relation mellan en fördjupning i genusvetenskap och t ex anställning som doktorand – men i övrigt finns det ingen given koppling mellan antal poäng i genusvetenskap och anställning inom området. Intressant är t ex att 51,2 procent arbetar på ett eller annat vis med frågor som har med jämställdhet att göra. Och cirka en tredjedel av de svarande arbetar ”i stor utsträckning” med att ”utifrån ett genusperspektiv upptäcka och analysera problem”. Kanske inte helt oväntat, men mycket viktigt att lyfta fram, är att 77 procent såväl är manade att ”tänka kritiskt” som att ”argumentera och övertyga” i sitt arbete. Kunskaper som är giltiga för universitetsstudier av flera slag, men som har en särskild tyngd inom genusvetenskapliga studier. Inom kurserna återfinns ett flertal moment som syftar till att lära sig muntlig presentation, en kunskap som cirka 60 procent har använt i sitt yrke. Drygt 70 procent har utfört ett arbete som inneburit att de ska ”förstå relationer mellan olika aktörer i samhället” och minst lika många har ”medverkat i förändringsarbete”.

Det är svårt att dra några mer omfattande slutsatser. Men sammantaget kan man t ex se att flera av de kunskaper och färdigheter som kurserna har som mål att generera har betydelse i majoriteten av yrken där alumnerna återfinns.

Lite nedslående är dock att 29,8 procent uppfattar att deras arbetsgivare inte alls har betraktat deras genuskunskaper som en merit. Sammantaget har dock 42,1 procent uppfattat att arbetsgivaren i stor utsträckning eller i någon mån har betraktat kunskaperna som meriterande. Det bör även nämnas att de som arbetar med frågor som rör genus och/eller jämställdhet ofta har fått sina uppdrag utifrån sin specifika kompetens inom området. Ja, som t ex följande två personer konstaterar:

”Jag fick arbetet på förskola just för att jag läst mycket om genus.”

”Anställdes på grund av att jag hade utbildning och erfarenhet av att arbeta med frågor om våld”

För ytterligare kommentarer se bilaga 2.

Genusvetare – privatperson och samhällsmedborgare

Genusvetenskapliga studier innebär i många fall att få ett perspektiv som påverkar ens seende och agerande för all framtid. I alltifrån professionella kontakter till kärleksrelationer och i möten med barn återspeglas kunskaper om makt och kön. En övervägande majoritet av de svarande, 81 procent, återger att deras genuskompetens har betydelse i stor utsträckning i deras vardag som samhällsmedborgare. Inte oväntat, men väl värt att lyfta fram, svarar hela 85 procent att genuskompetensen har betydelse i stor utsträckning i vardagen som privatperson. Vissa svarar att de inte gör någon skillnad mellan sig själva som privatperson respektive samhällsmedborgare. Det är en kommentar som även återspeglar en ämneshistoria med koppling till sociala rörelser.

Studier, relationer – nätverk

Det är inte ovanligt med fortsatt kamratskap efter en period av gemensamma universitetsstudier. Specifikt för alumner från genusvetenskap, verkar dock vara en gemenskap som innefattar förståelse av såväl professionella som personliga relationer. 77 procent uppger att de har kontakt med andra som har läst genusvetenskap. Flera uppger att relationerna har inneburit personliga ”bollplank” och gemensamma politiska aktiviteter (se vidare samlade kommentarer i bilaga 2). Glädjande nog har över hälften av de svarande alumnerna, 58 procent, svarat att kontakter med andra tidigare studenter i genusvetenskap har haft betydelse för arbete eller annan verksamhet. Här är två exempel på kommentarer gällande detta:

(Relationerna) ”Har varit betydande för mitt arbete, gett förståelse för vilken kompetens jag hade på grund av att andra på arbetsplatsen hade läst genusvetenskap.”

”Kontaktnät, har gett korta uppdrag eller ingång till organisationer & seminarier, medverkan på feministfestivaler mm.”

För ytterligare kommentarer se bilaga 2.

Intervjuer

I kontakt med personer som möter genusvetenskap första gången kan frågor som ”vad har det för betydelse att läsa genusvetenskap” och ”varför läste du i Umeå” te sig fullständigt självklara. Med detta i åtanke och med vetskap om det begränsade utrymme som enkäterna gav genomförde jag ett urval av kompletterande intervjuer. Jag skickade frågor till femton av dem som svarat och skrivit ned sina e-postadresser för det fall att vi önskade ytterligare kontakt. Av dessa svarade åtta personer. Nedan följer en summerande redogörelse av intervju svaren. Eftersom de svarande utgör ett specifikt urval har jag helt strukit uppgifter som skulle kunna röja deras identitet. Rubrikerna ligger i linje med de frågor som ställdes till samtliga.

Makt och kön i Umeå

Lärarna och stämningen på kurserna bär ett gott rykte med sig. Kurserna benämns ofta som att de är särskilt radikala. Kompetenta och personligt engagerade lärare lyfts fram av de intervjuade. Det kommer även upp att Umeå har ett gott rykte för potentiella feministiska studerande. Att ha ingått i en politiskt engagerad gemenskap har även angetts som en orsak till studier i genusvetenskap.

Följande säger en av de svarande:

”Jag förstod att jag skulle trivas i Umeå för att jag hört mycket gott om universitetet och det var förhållandevis nära hem, jag kommer från Luleå. Jag minns hur jag reagerade på kursens namn i kurskatalogen: Makt och Kön! Det var heavy!”

Viktigt att värna om

De intervjuade betonar framförallt vikten av att värna det personliga engagemang som lärarna på kurserna uppvisat. Generellt återkommer hur värdefullt det har varit att det ”personliga” har uppvärderats. Det har bland annat resulterat i brott mot en traditionell hierarki som är vanlig inom universitetet. Radikaliteten, bland annat med utarbetade maktanalyser, inom kurserna lyfts fram. En person betonar dock samtidigt vikten av att bringa balans i gruppdiskussioner och förmedla kunskap om vikten av tålmod i förändringsarbete. Tvärvetenskapligheten betraktas som en styrka, där kombinationen av teori och praktik (däribland studiebesök) ger ämnet en vid användbarhet.

Ett utdrag ur ett svar lyder: ”...Disciplinerande, mycket disciplinerande avseende analys och kritiskt förhållningssätt. Viktiga delar av könsmaktsordningens upprätthållande mekanismer synliggjordes och analyserades från olika perspektiv, såväl personliga som samhällsmässiga.

Fan vad ont det gjorde att få på sig genusglasögonen. Jag uppskattade att kraven var högt ställda på oss från första dagen, att ”tyckande” och ordbajseri inte riktigt fick kred. Nu har jag arbetat med jämställdhet i många år och inser hur otroligt viktig vår fostran var i att använda kunskap och forskning, genomskåda retoriken och själva analysera det vi såg och genom den nya insikten kunna formulera egna tankar och förslag på lösning.”

”Användbarhet” och ”nytta”

Genuskompetens är användbart i såväl samhälleligt arbete som alla dimensioner av livet, uttrycker flera alumner i enkäter och i intervjuerna. Förändringsarbete betraktas som

nödvändigt, vad som inkluderas i "förändring" är dock kanske inte lika enkelt att ge svar på. För att kunna jobba med genusfrågor menar dock de allra flesta att det är viktigt med en kompletterande utbildning. Men som en person uttrycker det, om man är intresserad av att "arbeta som ledare/chef/utvecklare får [man] genom kunskap om makt och kön ett försprång som gör strategiskt arbete möjligt. Du blir en fena på att analysera och att vilja förändra och inom detta område finns det verktyg att lyckas".

Men det finns även en växande (om än inte i något storskaligt format) arbetsmarknad där det idag t ex går att finna genuspedagoger i stadsförvaltning.

Tänkbara yrken

Media, kommuner och då inte bara som rådgivare eller konsulter samt i skolan. Genusvetenskapen kan komma till stor nytta i såväl privat som offentlig sektor: "i alla yrken där man utreder, analyserar, bedriver förändringsarbete". Med kompletterande utbildning uppges exempelvis personalvetare vara ett yrke med möjlighet att arbeta med jämställdhetsfrågor. Flera tar upp att allt fler arbetsgivare trots allt måste ta jämställdhet i beaktande och som en av de tillfrågade säger: "att ha formell genuskompetens är då en konkurrensfördel när man söker jobb eller befordran". Samma person lyfter även fram att den kompetens som följer med genusvetenskapliga kurser visar sig komma väl till användning för höga tjänstepersoner/chefer vid industriföretag.

Kunskaper med personlig påverkan

Det är märkbart att samtliga som svarat har påverkats avsevärt av sina studier i genusvetenskap. De allra flesta uttrycker att de har utvecklats som person: t ex att de ifrågasätter mer, känner sig tryggare, tar plats, har en ökad självreflexivitet, ett vidare engagemang, tydligare förståelse av ojämlikheter i samhället (med en analys av relationen struktur-aktör). I likhet med enkäten framhålls att studierna gett en kompetens som man alltid förhåller sig på ett eller annat vis – i såväl arbete som privatliv. Många bär med sig det egna livet och däribland i ideellt samhällsengagemang. En person betonar dock att "alla behöver inte stå på barrikaderna utan det går att jobba för jämställdhet på flera olika sätt", och uppmanar till att välja "det som passar dig eller din organisation". En person uttrycker det som att Makt och kön-kurserna bidrog till att jag "kände på mig" problem till att hon fick verktyg att "identifiera" vad det handlade om. Återkommande (och väldigt glädjande) i enkäter och intervjuer är att studierna rent konkret i många fall har bidragit till "bättre självkänsla".

Inverkans för- och nackdelar

Så gott som samtliga, vilka försökt att ringa in något möjligt problem med att bära med sig genusperspektiv, säger att det självklart kan vara tungt att inte kunna "stänga av" en feministiskt medvetenhet. Men i samma andetag skriver många att perspektivet samtidigt berikar, "gör tillvaron uthärdlig" genom en vilja att se och förändra. Kunskaper och perspektiv bidrar även till identifikation, vänskap och något viktigt i privata relationer. Att bära med sig vetskap om maktmekanismer gör det även möjligt att inte ta "vissa saker

personligt”, det ger möjlighet att själv arbeta subversivt och (obehagligt nog) ”upptäcka sin egen roll i systemet”. En person fångar in det flera uttrycker i följande:

”för det mesta är min genuskompetens en fördel och genom åren har jag ’tränat mig’ på att tillämpa kompetensen i min vardag både på jobbet och hemma, idag är (det) en viktig del av min personlighet och utgör en grund för många av mina värderingar.”

Och uppmuntrande formulerar en annan fördelarna med att ha påverkats av genuskompetens som följer: ”Fördelarna överväger. Du blir smartare, skarpare och mer inlyssnande med en förmåga att koppla ihop sammanhang och se strukturer som du själv kan påverka och du kan bli stärkt i dina val.”

Ideell aktivitet

Ett ideellt engagemang blir ett sätt att omsätta teori i verkliga situationer och, som en alumner menar, verklighetsförankringen ger möjligheter till arbete framåt. Flera av de svarande har på olika sätt varit aktiva i olika ideella organisationer. Några var exempelvis med och startade upp Umeå Tjejjour efter inspirerande studiebesök på kvinnojourerna under kursen. Arbete inom jourerna har omnämnts som värdefullt. I dessa sammanhang har de feministiska kunskaperna varit avgörande och, som en person skriver, jourarbetet har stärkt tron på betydelsen och nyttan med dessa kunskaper. Det blir här, precis som i flera andra svar, uppenbart att kurserna haft stor betydelse för en stor skara *kvinnor*. En alumner betonar t ex vikten av att uppleva sig som en del av ett större sammanhang.

”Att se att det finns andra feminister, andra kvinnor – olika kvinnor”.

Betydande engagemang

Engagemang från lärare uppmärksammas i såväl enkäter som intervjuerna, och att ämnet ofta sammanflätas med ett personligt engagemang blir uppenbart. Det är kanske inte förvånande, men mycket uppenbart, att de genusvetenskapliga studierna ofta relateras till ett politiskt engagemang. I svaren omtalas vikten av ett ideellt arbete, med argument såsom att det behövs i ett ojämlikt samhälle. Ja, i ett samhälle där massor av kvinnor far illa, osynliggörs, inte tas på allvar och nedvärderas. En person uttrycker det som att, ”För ensam är inte stark. För om inte jag gör det, vem gör det då? Det är viktigt att förändra och göra samhället lite mer rättvist”.

Diskussion

Svarande alumner

Endast personer som har tagit samtliga poäng och avslutat kurs/er i Makt och kön har inkluderats i studien. Några kan dock exempelvis ha fullföljt en A eller B kurs men däremot inte efterföljande B- eller C-kurs.

Kvinnor dominerar fullständigt på kurserna, och följaktligen även bland de inkomna svaren. Majoriteten av alumnerna är födda under 1970- och 80-talet. Av deras namn att döma dominerar personer med "svensk" bakgrund fullständigt. Sammantaget påverkar givetvis detta även svaren, och kan vara bra att ha i åtanke i läsningen av undersökningens resultat.

Mer än hälften av alla alumner svarade på enkäten. Det är viktigt att påminna om att bortfallet i viss utsträckning *kan* ha samband med bakslag på arbetsmarknaden. I några fall vet jag uttryckligen att enkäten har väckt känslor av misslyckande, eller t o m irritation över studiens arbetsmarknadsorientering. En av de sista som jag hade kontakt med för en intervju, kommenterar ordet "nytta" med ironi i rösten. Självklart är även studien delvis ett resultat av genomgripande idéer i samtiden. Och jag finner det fullt begripligt att det kan leda till ovillighet att delta i en undersökning av detta slag.

Studier, arbetsmarknad och anställningsbarhet

Alumnerna återfinns inom en lång rad olika yrkeskategorier, där några återkommer såsom doktorand, arbete vid kvinnojour och handläggare. Men variationen av arbeten där tidigare studenter återfinns är märkbar, och det blir uppenbart att vägarna till olika yrken inte är enkla att förutse.

Det råder inga tvivel om att det finns ett ökat tryck på att studier ska leda till arbete. I samband med Bologna-processen accentueras kraven på att högskole- och universitetsstudier ska leda till avlönade jobb på arbetsmarknaden. Det innebär såväl att studenterna ska förberedas kunskapsmässigt för ett framtida yrkesliv, som att utbildningsenheten bör knyta goda kontakter med arbetsmarknadens aktörer.

Behovet av att visa på en starkare koppling till yrkeslivet ökar i takt med allt större studentbortfall och en försvagad ekonomi inom utbildningsenheter (runtom i landet). Denna undersökning kan helt klart betraktas som en del i ett ökat fokus på kraven gällande "anställningsbarhet" och närmare koppling till arbetslivet.

Anställningsbarhet har blivit ett allt vanligare uttryck i tal om samtida arbetsmarknad. Uttrycket i sig kommer från det engelska ordet *employability*, och används med betoning på den enskildes förmåga att anpassa sig till arbetsmarknaden (jfr Schoug, Fredrik et al,

2008). Anställningsbarhet kan exempelvis betraktas som diskurs vilken sätter individens plasticitet i centrum, där den enskilde snarare än arbetsmarknaden ter sig som det problem som behöver förändras (jfr Garsten & Jacobsson 2004).

Studenterna förväntas i större utsträckning kunna behärska breda kompetenser som att vara anpassningsbar, god kommunikatör, vara initiativrika, ha ”god samarbetsförmåga” samt ständigt förnya sina kunskaper (jfr Harvey 2000). I en tid när en bred kompetens kan värderas högre än en specialistkompetens, är genusvetenskap som innefattar goda kunskaper i t ex problemlösning, argumentation och muntlig presentation ett mycket bra ämne att läsa. En god förmåga att förstå relationer mellan olika aktörer i samhället – med särskilt perspektiv på jämställdhet (samt specialistkompetens inom genusvetenskap) och ett kritiskt tänkande – utgör en god grund inför framtida sysselsättning (jfr t.ex. Ryan 1999).

Obefintlig arbetsmarknad?

Intervjuerna och enkäterna vittnar om en arbetsmarknad som – trots aktuella dystopier – är föränderlig och full av oväntade möjligheter. Det blir uppenbart att yrkeskategorier kommer och går beroende på bl. a. aktuella arbetsområden, politiska vindar och konjunktursvängningar. Det blir därför svårt att säkert utläsa vad som följer av en utbildning i framtiden.

En slutsats (att ta med i utvecklingsarbete) är att det är viktigt att lyfta fram vilka kunskaper som faktiskt följer med genusvetenskapliga studier. Det bör med andra ord kanske inte handla nämnvärt om att argumentera för sådant som ”personlig utveckling” eller ”bildning”, utan om att lyfta fram hur bra genusvetenskap är på en arbetsmarknad som mer sällan anställer titlar – utan människor med vissa förmågor.

Enkäterna visar dessutom tydligt att flera har goda kontakter med andra som har läst genusvetenskap, nätverk som i flera fall har haft betydelse för sysselsättning i någon form. Forskning om arbetsmarknaden i Sverige framhåller att informella kontakter och sociala nätverk har stor betydelse för anställning (se t ex Tovatt 2006). Och eftersom majoriteten av alla tjänster tillsätts via nätverk, ökar studenternas möjligheter att finna former för anställning med koppling till frågor om makt och kön – i takt med att allt fler genusvetare återfinns på den svenska arbetsmarknaden.

Sammanfattande kommentar

Det råder inga tvivel om att kurserna i Makt och kön har varit oerhört uppskattade. En avslutande kommentar i en enkät lyder: ”Jag har läst 190 poäng på universitet & högskola och denna kurs [Makt & kön A] var helt klart en av de bästa!” Det är ett talande exempel för många av dem som svarat. *Men vad är det då som är så bra?*

Med dagens arbetsmarknad för akademiker kan man inte säga att fristående kurser i genusvetenskap ger en spikrak väg in till mängder av jobb. Var studenterna befinner sig på arbetsmarknaden (när de återfinns där), förefaller påverkas av en rad olika faktorer. Utifrån svar om sysselsättning, verkar övrig utbildning – inte oväntat – vara av särskild vikt. Genusvetenskap är dock av stor betydelse för de yrken som finns inom området såsom:

jämställdhetsrådgivare, kvinnojoursverksamhet, projektledare, journalister/informatörer, hälso- och sjukvårdsarbete inriktat mot utsatta grupper, forskare, lärare för genusorienterade förskolor och skolor.

Allra tydligast är att genusvetenskapliga studier i stor utsträckning påverkar människor som privatpersoner och samhällsmedborgare. I likhet med alumniundersökningen vid Centrum för genusstudier, Stockholms universitet, anser en övervägande majoritet att genusvetenskapen haft betydelse för dem utanför arbetslivet (se Tovatt et al, s.2). Flera av de svarande som har läst vid Kvinnovetenskapligt Forum pekar på hur dessa kurser har varit avgörande för allt de tar sig för, genusvetenskapen slår igenom på livets alla nivåer. Det har betydelse för hur man uppfostrar sina barn och det påverkar förhållningssätt i nära relationer. Men det är även en kunskap som har ingett mod att söka jobb och inta centrala positioner i yrkeslivet och ideella organisationer. Ett stort antal av dem som har svarat har kontakt med andra som tidigare har läst genusvetenskap – kontakter som på olika vis har hjälpt dem i deras yrkesliv.

Mer än hälften av de svarande som läst genusvetenskap på Kvinnovetenskapligt Forum arbetar/har arbetat med genus eller jämställdhet inom sitt yrke. Det kan jämföras med studien i Stockholm, där blott en minoritet av de svarande arbetat med specifikt ”genusrelaterade arbetsuppgifter”.

Viktigt att uppmärksamma är att studier i genusvetenskap fört med sig kompetenser som i flera fall åtföljs av nya initiativ – där genusdagis, jämställdhetsprojekt på kommunen, egenföretag inom jämställdhetsområdet och utbildning i en kyrkoförsamling bara är några exempel.

Bilaga 1

- FREKVENSTABELLER -

1.) Kön

		Kön			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Man	9	6,6	6,6	6,6
	Kvinna	125	91,2	91,2	97,8
	Annat	3	2,2	2,2	100,0
	Total	137	100,0	100,0	

3.) Lästa kurser vid Kvinnovetenskapligt Forum (idag UCGS)

		Kurs			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	A	54	39,4	39,4	39,4
	B	1	,7	,7	40,1
	C	7	5,1	5,1	45,3
	A+B	55	40,1	40,1	85,4
	A+B+C	20	14,6	14,6	100,0
	Total	137	100,0	100,0	

4.) Huvudsakliga sysselsättning just nu

		Syssel			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Arbetar	80	58,4	58,4	58,4
	Studerar	35	25,5	25,5	83,9
	Föräldraledig	9	6,6	6,6	90,5
	Arbetsökande	7	5,1	5,1	95,6
	Sjukskriven	2	1,5	1,5	97,1
	Annat	4	2,9	2,9	100,0
	Total	137	100,0	100,0	

6.) Nyttan av genusvetenskapliga studier i sitt arbete

Nytta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	60	43,8	49,2	49,2
	I någon mån	36	26,3	29,5	78,7
	Inte särskilt mycket	19	13,9	15,6	94,3
	Inte alls	7	5,1	5,7	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

7.) Använd kunskap i arbete

Kunskaper

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Svarat	123	89,8	90,4	90,4
	Inte svarat	13	9,5	9,6	100,0
	Total	136	99,3	100,0	
Missing	System	1	,7		
Total		137	100,0		

A.) Arbete med frågor som har med jämställdhet att göra

Jämställdhet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	35	25,5	28,5	28,5
	I någon mån	28	20,4	22,8	51,2
	Inte särskilt mycket	39	28,5	31,7	82,9
	Inte alls	21	15,3	17,1	100,0
	Total	123	89,8	100,0	
Missing	System	14	10,2		
Total		137	100,0		

B.) Utifrån ett genusperspektiv upptäcka och analysera problem

Genuspersp

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	41	29,9	33,6	33,6
	I någon mån	30	21,9	24,6	58,2
	Inte särskilt mycket	25	18,2	20,5	78,7
	Inte alls	26	19,0	21,3	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

C.) Tänka kritiskt

Kritiskt

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	68	49,6	55,7	55,7
	I någon mån	27	19,7	22,1	77,9
	Inte särskilt mycket	15	10,9	12,3	90,2
	Inte alls	12	8,8	9,8	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

D.) Argumentera och övertyga

Argument

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	53	38,7	43,4	43,4
	I någon mån	41	29,9	33,6	77,0
	Inte särskilt mycket	13	9,5	10,7	87,7
	Inte alls	15	10,9	12,3	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

E.) Göra muntliga presentationer

Muntligt

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	43	31,4	35,2	35,2
	I någon mån	30	21,9	24,6	59,8
	Inte särskilt mycket	26	19,0	21,3	81,1
	Inte alls	23	16,8	18,9	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

F.) Självständigt lösa problem

Problemlösning

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	78	56,9	63,9	63,9
	I någon mån	37	27,0	30,3	94,3
	Inte särskilt mycket	5	3,6	4,1	98,4
	Inte alls	2	1,5	1,6	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

G.) Förstå relationer mellan olika aktörer i samhället

Samhaktör

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	62	45,3	50,8	50,8
	I någon mån	26	19,0	21,3	72,1
	Inte särskilt mycket	23	16,8	18,9	91,0
	Inte alls	11	8,0	9,0	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

H.) Medverka i förändringsarbete

		Förändring			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	57	41,6	46,7	46,7
	I någon mån	34	24,8	27,9	74,6
	Inte särskilt mycket	19	13,9	15,6	90,2
	Inte alls	12	8,8	9,8	100,0
	Total	122	89,1	100,0	
Missing	System	15	10,9		
Total		137	100,0		

8. Arbetsgivare har betraktat genuskunskaper som merit

		Merit			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	21	15,3	17,4	17,4
	I någon mån	30	21,9	24,8	42,1
	Inte särskilt mycket	34	24,8	28,1	70,2
	Inte alls	36	26,3	29,8	100,0
	Total	121	88,3	100,0	
Missing	System	16	11,7		
Total		137	100,0		

9. Genuskompetens betydelse i vardag som samhällsmedborgare

		Medborgare			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	111	81,0	81,0	81,0
	I någon mån	20	14,6	14,6	95,6
	Inte särskilt mycket	6	4,4	4,4	100,0
	Total	137	100,0	100,0	

11. Genuskompetens betydelse i vardag som privatperson

Privat

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	I stor utsträckning	116	84,7	84,7	84,7
	I någon mån	18	13,1	13,1	97,8
	Inte särskilt mycket	3	2,2	2,2	100,0
	Total	137	100,0	100,0	

13. Kontakt med andra som har läst genusvetenskap

Kontakter

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	105	76,6	76,6	76,6
	Nej	32	23,4	23,4	100,0
	Total	137	100,0	100,0	

14. Relationernas betydelse för arbete eller annan verksamhet

Kontaktbetyd

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	60	43,8	57,7	57,7
	Nej	44	32,1	42,3	100,0
	Total	104	75,9	100,0	
Missing	System	33	24,1		
	Total	137	100,0		

Nytta av genusvetenskapliga studier i arbetet:

Om jag hade haft en mer ansvarsfull tjänst på den organisation jag arbetar, hade jag nog haft mer användning för mina genusstudier.

Jag arbetar med kommunikation & reklam & kan påverka hur denna ser ut.

Projektet behandlade kompetensutvecklingsanalys i kommun.

Arbetar som projektledare på flyktingmottagning. Mitt uppdrag är att samordna tre olika aktörers arbete med flyktingar. Jag ska även bygga upp en praktikbank inom kommunen samt aktivt placera ut vår målgrupp på praktikplatser matchade mot deras erfarenheter, kunskaper & önskemål.

Vårdyrken är ofta ganska cementerade i sina invanda "rutiner". På min art. plats finns mycket få pers. som är intresserade av förändring, varken vårdnadsmässigt eller administrativt.

g) Kriminalvården ska tillsammans med andra myndigheter och organisationer samverka för att uppnå mål på makronivå, där det är viktigt att förstå var och ens uppdrag. h) Förändringsarbete är en del av min uppgift som kriminalvårdare både gentemot intagna och organisationen som sådan

Dels beroende på vilka krav förskolan ställer på mig som pedagog men också dom krav jag har på mig själv.

I samtal med unga tjejer och killar har jag haft stor hjälp av genusstudierna. Speciellt inom biologin - sexualkunskapen.

Genusvetenskapen har gett mig verktyg att se och förstå sociala strukturer jag inte sett annars.

Lagerarbete är ganska hjärndött, därför är jag numera återigen studerande.

Extrajobb mellan olika studier...Posten är ingen särskilt intellektuellt krävande arbetsplats...

Valt utifrån mitt eget företag.

Utgår ifrån min erfarenhet som städare.

Arbetsgivare betraktat genuskunskap som merit:

Tyvär förstår de inte att de kan dra nytta av mina kunskaper utifrån min utbildning.

Har inte kommenterat det.

Jag försöker lyfta fram mina kunskaper vid speciella tillfällen, tex vid en etik - och värdegrundsutbildning vi hade under hösten, där jag lyfte upp några frågor som jag uppmärksammat under min första tid som anställd - tex en sexjargong som är helt oacceptabel. Sedan dess har denna jargong tystnat, i alla fall i min närvaro.

Jag är lite osäker på varför jag fick jobbet, men jag misstänker att min chef gillade att jag är feminist.

Rektorn på skolan verkade snarare se det negativt att jag läst det och ifrågasatte mig. Den andra skolan i Umeå (eller i Ö-vik) kommenterade det aldrig.

Jag har varit med i gruppen som gör en jämställdhetsplan + att jag är temaansvarig för feministiska frågor i verksamheten.

Manlig chef som står utanför det kreativa arbete jag utfört.

Exempel på genuskompetensens betydelse i vardag som samhällsmedborgare:

Jag kan tolka, analysera & diskutera dessa frågor med mina medmänniskor på en nivå som inte hade varit möjligt om jag inte läst.

Det påverkar hela mitt sätt att vara, tänka, analysera situationer & hur jag agerar. Och t.ex. hur jag röstar.

Jag har argument för mina åsikter & ser saker i vardagen & i människors agerande på ett nytt sätt. Det kommer jag ha användning för i mitt yrkesliv.

Kunskap är makt. Makt att veta sitt värde & känna sig förtjänt av både lycka och framgång.

Jag rättar mig inte i ledet bara för att det förväntas av mig som kvinna. Jag tänker i princip alltid kritiskt utifrån ett genusperspektiv både när det gäller mig själv & andra. Det kan vara nog så svårt att jobba med sig själv & bryta mönster.

Man blir ju en "väktare". Kan belysa problem för andra som inte har "genusglasögonen"! Man skapar nytt tankesätt hos folk.

Jag känner mig mer trygg i att verka för jämställdhet, att ha gått kursen ger viss auktoritet & pondus när jag hanterar frågor om jämställdhet i mitt yrke.

När man diskuterar jämställdhet eller feminism har man mer kött på benen & man kan se problem med olika ögon.

Jag försöker att ifrågasätta könsroller & fördomar kring kön & se till ett mera jämställt samhälle.

När jag ska ta ställning i ett praktiskt val. När jag värderar & tar till mig information från ex. media.

Man fick ett annat synsätt eller hjälp att sätta ord på det som man redan kände.

Det handlar om ett synsätt & ett sätt att förhålla sig till sin omgivning som jag bär med mig. Mitt genustänk & kompetens har jag med mig i allt jag gör.

T.ex. hur jag tar till & intresserar mig för nyheter om våld, barn, skola, diciplin & teman som kön, klass, etnicitet & hur jag deltar i gruppen som t.ex. studiegrupper, och hur jag förhåller mig till föreningsarbete.

Feministiska/queera perspektiv är viktigt i allt. Relationer, förståelser, handling...

Vilket parti jag röstar på.

Det har betydelse för det mesta jag gör. Hur jag tänker, diskuterar och reflekterar. Främst påverkar det hur jag "uppfosttrar" (i brist på bättre ord) mina barn.

Jag tycker mig ha ett mer ifrågasättande förhållande till vissa saker, där andra kan ha ett mer stereotypt tänkande. Att jag kan ha en större förståelse/empati där andra ha mer fördomar, eller att saker ska vara på ett "visst" sätt. Det kan handla om allt från parrelationer, könsroller, organisationer, arbetsområden/uppgifter etc. Analyser av politiska beslut m.m.

Genuskompetens är något man har med sig i alla situationer, eftersom man ser världen med andra ögon när man är medveten om hur stor betydelse genus har.

I arbetet kan jag tex. bli tillfrågade att fortbilda övrig personal. Jag gillar också att kunna delta aktivt i politiska debatter.

Jag vill föregå med gott exempel, vara en stark och modig kvinnobild för elever, vänner osv. Dela med mig av min kunskap om makt & kön till de som är mindre insatta (tex min pojkvän).

Mer A+B-kursen än C-kursen. Läser tidningen och forskningsresultat kritiskt mm mm.

För att jag lyfter struktuella frågor i mitt vardagliga arbete, som är riktat till ungdomar och jobbar aktivt med att förändra de värderingar som de har som jag upplever är insocialiserade.

I alla situationer...svårt att ge spec. ex. men det påverkar allt man gör, hur jag förhåller mig till omvärlden, och hur jag ser på mig själv.

Det är lättare att stå på sig, inte skuldbelägga sig själv eller tro att jag är mindre värd, när jag har den förståelse jag fick med mig från genusvetenskapen.

Hur vi delar upp hushållssysslor hemma, hur jag röstar i valen, hur jag handlar (konsumentmakt)

Jag försöker visa på uppenbara, (ofta osympatiska) mönster, trender, situationer etc. Genom att lyfta frågor på ett objektiva sätt.

Jag ser hela tillvaron med "genusglasögon" och kan ställa kritiska frågor om tex den manliga normen. Jag bemöter människor på ett medvetet sätt - försöker att inte förutsätta att de ska vara på ett visst sätt beroende på kön/genus.

När det handlar om att kunna analysera vilka värdegrunder olika politiska förslag står för. Möjligheterna att kunna förfölja olika tankekedjor - vad olika beslut faktiskt betyder/kan betyda för människor.

Min kompetens är ett verktyg att analysera samhället, förhålla mig till det. Det är också en drivkraft att vilja förändra samhället.

Viktigt när jag fann mig själv i en relation där mannen utsatte mig för hot och psykiskt våld, samt hot om fysiskt våld. Kunde bryta relationen relativt snabbt, och vid återhämtning och arbete med skuldavlastning har mina kunskaper varit ovärderliga. Även kontakt med poliser i sitt bemötande visade stor brist på dessa kunskaper. Fick en utredare utbytt och anmälde även en polis som ej ville ta emot anmälan. Stor betydelse för mig i samhällsdebatt, att analysera vad politiker säger.

jag ser strukturer i samhället baserat på kön. Jag försöker aktivt att argumentera/diskutera könsmaktsfrågor med kollegor/kompisar.

Påpeka vid tillfälle om jag ser eller hör någon kränkande mot kvinnor. Uppfostrar mina barn om jämställdhet.

I samtal med vänner när det bla gäller anställningsvillkor, lön, pension osv.

För mig var det ett uppvaknande (se fråga 6) som jag alltid bär med mig. Använder kompetensen i mitt privatliv, i arbetslivet. Jag är just nu engagerade i nätverk med feministiska föräldrar.

Ett annat sätt att tänka och ifrågasätta min omgivning. Fundera och analysera vad saker och ting beror på.

Hur jag bemöter pojkar/flickor i skolan, eller andra småbarn jag träffar nu när jag är f-ledig. Vilka leksaker/kläder jag väljer till mina barn osv.

Jag ser "orättvisorna" och försöker få andra att se dom.

Vid fikabordet på arbetet tex eller som kvinnligt föredöme för sina barn är det viktigt att kunna förklara den massmediala bevakningen av jämställdhet samt argumentera vikten av att analysera ur könsperspektiv.

Genusfrågan genomsyrar allt i vårt samhälle. Efter att ha läst genusvetenskap kan man säga att mina ögon var öppna för alltid för de orättvisor som fortfarande finns i vårt samhälle.

Det färgar hela min vardag. Vem jag är, hur jag tänker, de val jag gör, hur jag förhåller mig till andra. + Jag vill att min dotter ska växa upp medveten utan påtvingade könsroller.

Val i vardagen. ställningstagande i diskussioner, förmåga att påverka.

Grundläggande förståelseram.

Jag har alltid mina "genusglasögon" i relation till samhället och i min relation till människor som jag stöter på i olika sammanhang. Den har även stor betydelse för mig i mina fortsatta studier.

Ett exempel är språkbruk: Vilka begrepp, uttryck, ord man använder och varför och hur. Ordets makt att forma omgivningen.

Alla personer/kunder jag möter i min egen firma som alltså sysslar direkt med jämställdhetsarbete.

Om man ser till mina fortsatta studier vid universitetet fick föreläsare lite panik när de fick veta att man läst Makt & kön. En del kände sig tvungna att förklara varför de saknade genusperspektiv. Medvetenhet om avsaknad kom upp.

Det är en viktig grund när jag bildar mig uppfattningar i olika samhällsfrågor, analyserar vem som vinner eller förlorar, vilka normer som förstärks osv. genom olika reformförslag. Viktig kunskap inför val av parti mm.

Jag har fått ett annat tänk och det är lättare att vara kritisk och uppmärksamma frågor som rör genus och jämställdhet.

I mitt ideella engagemang framförallt samt mina studier, då jag innan föräldraledigheten studerade.

Gör tex enklare att ställa krav på jobbet, att se jämställdhetsproblem på arbetsplatsen och påpeka brister för arbetsledarna.

Jag är politiskt aktiv i Feministiskt Initiativ - där har jag stor nytta av mina genusvetenskaper. Men även i vardagliga interaktioner på jobbet och i övrigt.

Tydligast exempel då min genuskompetens har betydelse är i mitt engagemang i olika ideella organisationer.

I mitt arbete har jag genom genusstudier fått större förståelse för de strukturella problemen som finns i vårt samhälle. Detta har gett mig en större beredskap i mitt arbete mot mäns våld mot kvinnor.

Är nog mer kritisk och vaken för saker jag annars kanske inte tänkt på. Ser reklampelare på ett annat sätt kan vara ett exempel.

Min möjlighet att tänka kritiskt, kritisera såväl forskning som andra sanningar. I min vardag har det stor betydelse för hur jag ser på min utbildning och den forskning som ligger till grund för den, vad den skapar osv.

I mötet med andra, i samtal, i diskussioner, som glasögon...

Det är viktigt att ha sina förvärvade genus "glasögon" på sig när man betraktar sin omvärld. Mha det kan man hjälpa andra ur kränkande situationer samt utföra ett förändringsarbete.

Ett kritiskt förhållningssätt kring många frågor rörande kön, klass, sexualitet och etnicitet. Tar gärna diskussioner med folk.

Nej mer på ett generellt plan via genusglasögonen.

Att diskutera med kollegor om vår vägledning till medborgare är likställd - och att förbättra/förändra arbetssätt. En "liten" grej är tex att blanketter inte förutsätter "mamma+pappa" som föräldrar när man söker barnomsorg.

Kunskap och synsätt påverkar/genomsyrar hela mitt sätt att se på samhället och jag handlar därefter.

Synlig göra orättvisor och om möjligt agera därefter. Se människor bakom det sociala könet.

När jag röstar. Att våga reagera ute när något händer, på en buss tex.

Jag är medveten om min egen roll i upprätthållandet av könsmaktordningen och kan därför arbeta med mig själv. Jag har även egna barn och vill uppfostra dem till att våga ifrågasätta och bryta mot begränsade normer.

Hur kvinnor och män behandlas olika i de flesta samhällsfrågor. Glasögonen på för det mesta.

Jag är idag medveten och kan reflektera över saker jag innan inte tänkt på och även göra medvetna val efter detta.

Kan analysera och diskutera jämställdhetsfrågor och är ofta en tillgång i allmänna diskussioner. Tar ansvar i ... situationer på arbetsplatsen, stan osv.

Man ser problem överallt (skillnaden mellan könen och hur man blir behandlad överallt) och nu förstår jag varför.

Helt enkelt för att man uppmärksammar saker som man kanske annars inte skulle tänkt på.

Visa genom handling! Jag bär med mig kompetensen när jag bevakar/ställer krav på min utbildning, vilka jag umgås med, i vad jag engagerar mig politiskt.

Ja, vad ska man säga. Genusmedvetenhet påverkar min syn på livet och vardagen. För tillfället funderar jag mycket på vad romantiska idéer om kärnfamiljs lycka gör med kvinnor/män.

Som nybliven far har jag inträtt i en oerhört könskonservativ värld, i vilken min genuskompetens är ett stort verktyg för att inte duka under för omvärldens krav på hur jag och mitt barn ska vara.

Lättare att förstå strukturer generellt utifrån ett genusperspektiv. Hänför problematik i större utsträckning till strukturer och inte till individer.

Svårt att säga, men jag tror att det är viktigt då man kan se maktstrukturer och mönster som behandlar oss olika.

När jag studerade Makt & kön var det "genus" i huvudet 100% av tiden. Numera är det mer en fond lite längre bak i medvetandet som jag tolkar omvärlden med, men som också gör att jag kan analysera och argumentera för när det behövs.

Försöker påverka, väljer dock mina kamper. Tex i frågan om föräldraledighet, pornografi mm.

Jag ifrågasätter samhällsstrukturer och hierarkier på ett mycket mer medvetet sätt. Vikten av att rösta och agera "politiskt" så att kvinnor får mer plats och utrymme i samhället.

Jag anser att alla har ett samhällsansvar att aktivt ta ställning mot förtryck och våld, främst våld utövat av de med makt. Jag tar inte varje strid, men någon ibland, och jag försöker att så långt det går stå på kvinnornas sida.

Var med och startade feministiska nätverk efter Makt & kön, var med i tjejjouren.

Det är genom min genuskompetens som jag analyserar min vardag (och andras!).

Det faktum att kön är en kategori i samfundet, är genusvetenskap för mig en metod og se bak könsroller, förväntningar. Och så i politiska beslut som angår menneslut ligger det värderingar vad gäller kön.

I mitt politiska engagemang som feminist - något som jag är på heltid och tas därför ständigt upp i många kontakter med mina medmänniskor. Kunskapen från kursen har hjälpt mig mycket i diskussioner, men har även sporrat mig att skaffa mer kunskaper.

I relationer (alla typer) med män. Jag är starkare, tydligare och avslutar eller förändrar relationer som är dåliga.

Framförallt är det berikande för mig själv. Jag har många gånger hamnat i situationer där min genusmedvetenhet hjälpt mig att analysera och förstå situationen utifrån ett strukturtänkande. Det har bland annat fått mig att stå på mig som kvinna och inte låta mig tryckas ned. Som samhällsmedborgare har jag sagt ifrån till sådant jag anser är orättvist.

Ser mer kritiskt på situationer i samhället än vad jag gjorde innan kurserna. Manligt/kvinnligt tål att tänkas på.

Gett mig redskap för att kunna förstå och analysera fenomen i samhället ex. politik, människors utsatthet.

Analysera och reagera på vad som händer i samhället; politik, tv-program, - det mesta ses genom jämställdhetsglasögonen.

Efter Makt & kön tänker jag mer kritiskt vad gäller invanda könsroller och hur jag, folk omkring mig och media befäster könsroller.

Jag jobbar mycket med ungdomar och främst flickor där jag känner att min genuskunskap verkligen kommer till nytta.

Jag reflekterar över vardagliga fenomen (situationer, relationer etc.) i stor utsträckning utifrån en könsmedveten/feministisk förståelse av omvärlden.

Mitt samhällsintresse och engagemang i ideell verksamhet har till stor del kunnat relateras till genusvetenskapliga/feministiska frågor.

Det ger en ständig förmåga att kritiskt granska min omvärld - och utvecklas/transföras i/genom den, lära mig att ta plats och kämpa emot kategorisering och hierarkier. Ju!

Tex. ringde ett företag som annonserade med en annons med anspelning på en mans systematiska våld och hot mot en fd partner, ringde och ifrågasatte och kritiserade.

Varför får inte utbrända, fibromyalgi osv. vård? Varför är många sjukdomar som drabbar kvinnor i ett stort mörker? Köper inte diffusa förklaringar, forska mer istället!

Som mamma till tre flickor. I diskussioner på jobbet, arbetet och andra situationer.

Jag lägger märke till småsaker som har betydelse för helheten. Därför har jag större möjligheter att tolka min omvärld, tex. varför andra människor behandlar mig på ett visst sätt.

Jag tar mer plats

Läser tidningar och följer politiska debatter med "genusglasögon". Engagerar mig politiskt i frågor om könsmakt.

Att se och förstå makt och osynliggörande inom fler områden än mellan kvinnor och män. Att hitta nya vägar att lösa problem.

Hur jag arbetar i det ideella föreningar. Medvetenhet om härskartekniker, hierarkier. Att ge 100% stöd åt kvinnliga föreningsaktiva - så att de får arbeta mer för att synas.

Att analysera saker utifrån kön, mfl. kategorier, gör jag nog i varje situation. Det är en del av mig och mitt perspektiv på liv och politik helt enkelt.

Att kunna identifiera jämställdhetsproblem i ex. media och kunna analysera och förstå dem. Förstå min egen och andras roller och hur makt utövas!

Genusstrukturerna finns/syns inom alla områden. Jag har ständigt mina genusglasögon på mig.

Om jag ska ta politisk ställning i nya frågor.

Jag tycker att både män och kvinnor har lika rättigheter och skyldigheter i samhället.

I diskussioner, i ställningstaganden, när jag regerar och vågar säga ifrån i forum, på stan...

I synliggörande av makt/kön-strukturer. I diskussioner ibland.

Jag tänker mycket på gemensamt ansvar för samhället vi skapar och lever i, i nuet. Tänker mycket på mitt förhållningssätt till alla jag möter - att inte förhålla mig efter en mall - inte "feministiskt" - men "queer".

Viktigt perspektiv i förståelse av människor runtomkring, av orättvisor ex. och i diskussioner av aktuella/samhälls-frågor av alla sorter.

Exempel på genuskompetensens betydelse i vardag som privatperson:

Jag tar ingen skit! Jag undviker sånt jag anser stöder patriarkatet.

Jag läser till lärare & använder mig av mina åsikter & min kunskap både i utbildning & "i fältet". Annars så är det mest betydelse för mig själv som person.

Jag har förståelse för att de orättvisor som finns i förhållanden mellan man & kvinna. Och jag kan stötta andra kvinnor runt mig.

Jag & min sambo har jobbat/jobbar hårt med oss själva när det gäller förväntningar & ansvar för hem & familj. Vi granskar oss själva & försöker göra medvetna val.

det hjälper mih att förhålla mig till alla olika situationer & makt realtioner jag kommer i kontakt med & gör livet lättare att hantera.

Hur jag förhåller mig i mina realtioner, hur jag tänker om min framtid, hur jag bättre kan värna om min integritet & kräva respekt som människa.

Framförallt i mitt förhållningssätt till & uppfostran av mina barn.

I relationen till min pojkvän. I relationen till min familj & mina vänner. I alla relationer med andra människor.

T.ex. i förhållande till min egen kropp och när jag möter andras förhållande till min egen kropp så tillvida att jag inte ser den som ett problem, och att jag inte tar det personligt när folk inte lyssnar på vad jag säger. T.ex. i vilken betydelse jag tillmäter mitt idrottande/motionerande hur jag möter andra tjejer inom min idrott.

Analyserar ofta situationer ur ett genusperspektiv, men kan ha svårt att utnyttja & stå för det jag tänker.

I mina nära relationer, umgängeskretsar, när vänner och syskon börjar få barn - hur dera uppfostran ser ut. Jag tror det kommer bli mer aktuellt när jag blir förälder. Vid diskussioner på jobbet, kontakt med sina barn och partners. I min egen kärleksrelation - hur vi organiserar hemarbete, ekonomi etc.

Det påverkar exempelvis hur man ser på sig själv i relationer, familjen osv. Genom att se till genus kan man förstå saker ur ett större perspektiv; att vi betar oss olika beroende på vad som förväntas av vårt genus tex.

Mest vad det gäller insikt & förståelse "varför" det ser ut som det gör - vilket gett mig styrka att stå på mig i situationer där jag blir förminskad eller särbehandlad. Även vad gäller ansvar i hemmet/hushållet.

Tex. för mina barn. Att jag försöker få mina döttrar att förstå att dom kan göra underverk. Och att jag vet min rätt som kvinna.

Kunskaperna från makt & kön har gjort mig till en lugnare och säkrare person. Nu vet jag att jag är bra som jag är = fått större integritet och självförtroende. Och jag tar ingen skit!

Att se om jag hamnar i "?" syndromet mm mm.

Jag ifrågasätter och jobbar att motverka könskategoriiska mönster och roller i min relation, min omgivning och försöker att kritiskt granska mitt eget beteende.

I hemmet, hembete, sexliv, i diskussioner med både män och kvinnor, jag har en trygg grund att stå på, när jag behöver hävda mitt värde.

Jag bär det alltid med mig. Kursen har gjort det lättare att skilja på när jag utsätts för förtryck och när jag inte gör det. Har gjort mig medveten.

Jag blev under tiden på Makt & kön tryggare i min feministiska identitet. Mina nära relationer påverkas av det. En del människor ser mig som kunskaps- eller inspirationskälla inom området - genus, jämställdhet, feminism.

En tankemodell för hur man kan förstå mäns våld mot kvinnor - vilket många i närheten är/varit med om.

Bättre förståelse och förmåga att hantera sin vardag och relationer liksom bemötande.

Försöker vara uppmärksam på hur kön spelar roll i privata relationer. Försöker förebygga könsstereotyper.

Uppfostra min män omkrets om jämställdhet.

Man har börjat se på saker/problem på ett annat sätt, ett nytt värde på mig själv som person.

Ifrågasätta om vem som gör vad hemma. Mest bara närvarande i tanket.

Jag försöker leva så jämställt som det går.

Alltid viktigt i umgänget med sina vänner, arbetskamrater eller familj att hävda och förstå kvinnors rätt i samhället.

Tänker alltid i termer av genus. Det finns alltid närvarande. Har alltid varit intresserad av genusfrågor och skulle vilja skriva både populärvetenskapligt och skönlitterärt om detta.

Arb. fördelning i hemmet. Jämställdhetssträvan.

Jag upplever att den har utvecklats mig som person. I någon mån gett nya perspektiv på relationer. Den hjälper mig "förstå" saker som händer runtomkring mig, som kan ha sin grund i genusrelaterade frågor.

Hur jag behandlar människor i min omgivning! Även att jag gärna umgås med människor som även de tänker i dessa banor. Man talar och berör samma områden.

Tillfredställelse för inre välmående att ha kunskap om världen.

Ett ämne som ofta kommer upp i samtal med vänner. Eller det blir diskussion när man träffar nya personer. Man ser på världen med "nya" glasögon efter att ha gått kursen. Ett par glasögon som aldrig tas av.

Jag vet tex vilka sysslor män resp. kvinnor traditionellt gör och kan aktivt försöka göra något annat. Insikterna har också gjort att jag och min man ska dela på den kommande föräldradigheten (är gravid nu). Och de bidrog även till att jag gifte mig (!)

Jag försöker vara mer medveten om min egen roll när det gäller föreställningar kring kön och jag kan lättare uppmärksamma problem och ojämställda förhållanden. Jag har lättare att argumentera och ta diskussioner.

I mitt föräldraskap.

Mina relationer med kvinnor och män känns ärligare och mer jämställda, roligare, friare, jag kan leva som den jag är, som jag vill.

Allmänbildande. Utvecklade ett kritiskt tänkande.

Det är svårt att tänka sig livet utan mina genuskunskaper - det går inte att glömma det jag lärt mig på det området.

Min genuskompetens har fått mig mer medveten om mina relationer till olika människor och hur dessa relationer utvecklas.

Det på verkar hela mitt liv positivt. Min syn på mig själv och andra. På sexualitet, könsroller, struktur osv.

Tänker på hur jag bemöter mina barn. Tänker på vad som ligger till grund för hur jag behandlar mig själv och hur vi har det hemma.

Jag har forskning och vetenskap i ryggen när jag analyserar mitt och andras liv och hanterar problem och dyl. i mina relationer, min fritid och dyl. Det är jätteviktigt för att kunna förändra och få folks medvetande.

Som förälder; har en 3-årig tjej som "vet" hur tjejer och killar "är". Vilket jag försöker vidga begreppen kring.

I sambolivet

Då den patriarkala samhällsstrukturen genomsyrar allt, även vårt privatliv, är det oerhört värdefullt och viktigt att kunna analysera sin egen vardag och försöka undvika fällor. Det är också otroligt viktigt i "uppfostran" av mitt barn.

Grund för bättre självkänsla och att våga gå mot normer. Våga nya saker. Genusvetenskapen fick mig att läsa vidare.

Hjälper mig att förstå nyheter, omvärlden överhuvudtaget. Förstår att det inte är "mitt" fel att jag behandlas som jag gör i egenskap av att jag är kvinna. I argumentationer med mitt barns far angående ansvarfördelning.

Det är det raster jag ser och förstår och analyserar saker genom. Har gett mig goda kamrater. Har engagerat mig privat i tjej/killgrupps-projekt.

Återigen mitt sätt att tolka omvärlden och handla därefter. Hur jag ser på mig själv och andra i relationer och situationer.

Varit stärkande för självbild och självkänsla.

Påverkar mitt liv, att ta makt över min egen situation. Finnas som stöd för barn och vänner i omgivning som har svårt hemma pga sexualitet eller könsidentitet.

Barns uppfostran, vid diskussioner, mitt eget förhållningssätt i min relation.

Jag kan göra det som är bäst för mig i köns-genus- frågor.

Lever ett bättre liv på ett personligt plan, kan bättre sätta gränser i mitt liv.

Överallt, ... tycker jag. Hur man blir bemött av mäklare, rekryterare, facket, arbetsgivare, ja av de flesta.

Jag har dotter och en son. Jag vill ge dem samma möjligheter. Detta gäller allt från att sköta disken till att sitta och prata...

Jag väljer att stanna i de sammanhang det är tryggt att vara den man är. Jag bojkottar affärer/handlare mm som agerar diskriminerande - jag har i princip slutat gå ut på krogen.

Tar inte saker så personligt. Ser att det är strukturer och kan angripa problem på ett annat sätt.

Förmågan att kunna analysera relationer med ett maktperspektiv.

Personligen känner jag att det hjälper mig att bli mer kritisk och ifrågasättande, både i studier och i arbete.

Jag umgås mest med feminister och lesbiska kvinnor, så egentligen hela sättet att organisera livet på. Jag deltar i "feministisk kultur" på olika sätt och läser litteratur, ser film mm. Svårt att beskriva med få ord, men feministiskt tänkande är helt enkelt en stor grundbult i livet!!

Mycket stor. Levde i en till synes jämställd relation tills barn nr 1 kom. Därefter många långa diskussioner och ibland kamp för att behålla den jämställda relationen. Lyckas inte alltid.

I relationer är jag mer vaksam på könsroller/mönster. Jag kan stärka min självkänsla mer när jag inser att orättvisa situationer jag hamnar i kan ses som härskartekniker och könsroller.

"Genuskompetens" spelar mindre roll än feminist! Min feministiska övertygelse och samhällsförklaring har oerhört stor betydelse, men det kopplar jag inte bara till högskolepoäng... ex. är i relation till vänner, familj, bekanta hur jag ser orsaker och förklaringar till vad som sker och vad jag gör åt det!

I nära relationer. Vad jag tänker när jag läser nyhetstidningar mfl. vardagliga situationer.

Vem jag väljer att leva med och hur vi lever vår vardag har allt att göra med mig genuskompetens, val av annat, jobb, boende, vänner osv.

Jag har tatt et politiske beslutninger om å synliggjøre mitt kön og forventninger knyttet til det.

Jag tycker att jag är mer öppen för olikheter än vad jag var tidigare. Har ökad förståelse för vad människors olika positioner kan utgöra i relationer med andra.

Fått redskap för att förstå olika processer i parrelationen och verktyg för förändring i riktning mot jämlikhet.

I relationer både mina egna och hjälpa andra att kanske se det ur ett annat perspektiv.

Min genuskompetens har framförallt haft betydelse för min självkänsla och i mina relationer med andra människor.

Det påverkar mycket i min vardag, tillsammans med andra perspektiv på makt tex. klass, sexualitet, etnicitet mm. Tex hur jag bedömer och analyserar situationer, relationer.

Allt. Hur jag som kvinna bedöms av andra vad andra ger mig för positiv förstärkning pga jag är kvinna. Ser kvinnlig ut, mycket beröm.

Att ge mina döttrar en genusinveklig på samhället. I mitt politiska engagemang.

Jag har fått större tolerans mot människor som "avviker" på något sätt. Men jag är nog tyvärr svårare att umgås med för de som ser genusvetenskap som åsikter istället för kunskap. Har helt enkelt för många bra argument för min sak.

Bla. i hur jag uppfostrar mina två döttrar.

I relationer med män är jag medveten om maktstrukturer. Tar inte skit från män...Diskuterar könsmaktsfrågor med familj och vänner.

Fördjupad förståelse av betydelsen av systerskap och lojalitet. Ger mig tolkningsföreträdare i jämställdhetsdiskussioner med personer som anser att genusvetenskap är något alla kan lika mycket om.

Mina relationer till andra såväl män som kvinnor.

Det är avgörande för min syn på världen.

I mina nära relationer kan jag känna igen bristande jämställdhet och ha bra argument och pondus för att förbättra den

Jag strävar efter att leva ett fritt liv. Jämställt med min partner och människor omkring mig.

I mitt förhållande.

Jag ifrågasätter de män som underordnar kvinnor.

Att jag tänker på att ta för mig och ser min rätt till det.

Hur jag behandlar mina och andras barn och hur jag låter andra behandla dom. Hur jag läser tidningar, ser på tv etc. Att jag är uppmärksam på maktstrukturer runt omkring mig och försöker påverka överallt.

Ibland tror jag att jag tänker för mycket på maktstrukturer. Det är det negativa. Får anstränga mig att slappna av och se mer på individernas val inom strukturerna. Vänner, släkt, mina egna val...

Människor i min närhet har också liknande kunskaper tex, iofs skulle väl våra attityder och relationer vara liknande även utan akademiska studier kanske.

Kontakt med andra alumner, relationernas betydelse för arbete eller annan verksamhet

Jag får genom mina vänner tips, råd & stöd kring litteratur, problem & aktuella frågor bla. i mina nuvarande studier.

Mitt nuvarande jobb fick jag tack vare att en före detta genusstuderandekamrat tipsat om mig som lämplig vikarie. Och nu är jag fast anställd.

studerande som också läst, det har varit givande & roligt.

Vi hjälper varandra i arbetslivet & ser varandra som en del i kontaktnätet.

Vi träffas & ordnar olika saker tillsammans så som studiecirklar, festivaler & dyl.

Vi är ju två som hjälper till att argumentera. Det är inte alltid lätt att vara ensam med denna kunskap/ dessa åsikter, runt ett fikabord!

Föreningsverksamhet

Det är viktigt att utbyta erfarenheter & ge varandra tips & råd vilket jag regelbundet gör med tidigare kursare.

Jag har jobbat politiskt aktivt tillsammans med flera "makt & könare" både från min och andra kurser i Umeå och i andra städer.

De har lett till att jag engagerat mig i feministiska projekt.

Jag frilansar en del journalistiskt, och då kan gamla kursare/genusvetare fungera som bollplank och idékälla, särskilt när jag skriver om genusfrågor.

Referenter åt varandra. Kan med förtroende rekommendera kollegor som man vet har en schysst värdegrund.

Studiekamrater liksom kontakter inom Umeås föreningsliv.

Det är alltid stärkande att ha kontakt med andra som "vaknat". Flera pluggkompisar blev sedermera vänner till mig. Om jobbet är tungt, någon är omedveten, kan jag ta det med en "upplyst" vän.

De har hjälpt mig så till vida att jag kunnat "bolla" problem, diskutera förhållningssätt och annat som har med jobbet att göra.

Grupp i feministiskt självförsvar.

De är kunder i mitt företag. De är inte så många, men betydelsefulla likafullt.

Indirekt eftersom jag tipsade arbetsgivaren om en studiekamrat och hon jobbar nu också på min arbetsplats.

I mitt ideella engagemang, stöttande och inspirerande.

Har haft glädje av personer som läst genusvetenskap som källor, "kunskapsbanker" i mitt arbete som journalist.

Det känns viktigt att kunna diskutera olika situationer med personer med samma kunskaper som jag. Men det gäller nog feminister i allmänhet - inte bara de som läst Makt & kön.

Vi är arbetskamrater.

Jag har haft personer att reflektera tillsammans med när det gäller ...av mitt liv och andras i förhållande till kön och genus.

I stort sett alla medlemmar i kravallkören (bla jag) har tidigare läst genusvetenskap.

Politisk verksamhet. Feministiskt självförsvar. Sociala/vänskaps relationer.

Kvinnojoursarbete

Privat, goda vänner.

Mitt arbete - förståelse för vilken kompetens jag hade pga att andra på arbetsplatsen hade läst genusvet. Kontaktnät, har gett korta uppdrag eller ingång till organisationer och seminarier, medverkande på festivaler mm.

Politiskt arbete, Arbetet.

Har nästan daglig kontakt med någon. Handlar om hur jag kan analysera eller tolka eller formulera mig. Vi utbyter även tips på föreläsningar, litteratur och studier.

Kunskapshöjande, stöd och engagemang.

Hjälp och tips på aktiviteter som kan genomföras i arbetet.

Som grogrund för uppstartandet av Aurora, Umeå Feministfestival (2000), deltagande i Amason samt uppstartandet av Birdgruppen ILJA.

Under mina Makt & könsstudier knöts många viktiga kontakter med både studenter och lärare som påverkat mig i mitt aktivist och utomparlamentariska engagemang och arbete, men också i "arbetslivet".

Flera av mina bästa vänner, de är betydande för all min verksamhet...Gjort mycket ideellt arbete tillsammans, bott ihop mm.

Kontaktnät i mitt arbete, bolla idéer osv.

Jag jobbar i en teater som har kvinnor som tema, problem och förtelling.

Politisk aktivitet

Vi utbyter erfarenheter av både privatliv och arbetsliv.

Kollegor att diskutera med är helt nödvändigt för att göra ett bra jobb. Stöd i analyser men också inför möten osv.

Seminarier, textgranskning mm.

Med mina feministiska vänner upplever jag att det finns ett utrymme och ett intresse att diskutera dessa frågor med, vilket är oerhört viktigt för mig. Vi har bla. under våren startat olika nätverk.

De har haft betydelse som ett stödjande "nätverk" i mina studier och i mitt privatliv.

Nätverk skapas, sysselsättning ges, stöd och kontakter finns.

Samarbete i ideella organisationer, politiska grupper.

I studiehänseende, att lyfta fram genusperspektiv, samt i politiskt arbete.

Olika feministiska arrangemang.

Stöd att förstå motstånd. Någon att dela sina feministiska tankar med, dela hopp och förtvivlan, glädje och sorg.

Politikverksamhet och lesbiskt text.

Som bollblank till att diskutera arbetsrelaterade frågor, hjälpa till att analysera situationer och tänka ut strategier. Peppa feministiskt!

Utbyte av idéer, stöd och pepp.

Det har stärkt och hjälpt och lyft mig att diskutera och ventilera med dem.

Vi har organiserat feministiska mammabarnläger varje sommar, spelat feministisk barnteater, arrangerat feministfestivaler, haft tjejgrupper på högstadieskolor...

Några av de jag jobbar med har läst genus någon gång. Vi är bra på att "stötta" varandra i bla. synliggörande och "skuldavbelastning".

Inte så frekvent betydande och mer ideellt än annat arbete...

Hej!

Det här brevet går till samtliga som har lästa en eller flera kurser i Genusvetenskap: Makt och kön mellan 1998 och 2007 vid Kvinnovetenskapligt forum (idag Umeå centrum för genusstudier) vid Umeå universitet. Under ett flertal år har såväl studenter som lärare vid de genusvetenskapliga utbildningarna efterfrågat bättre kunskap om vart studenterna tar vägen efter sina studier. På olika sätt har även bland andra arbetsgivare och sökande studenter bett om exemplifieringar av ”nyttan” med att läsa genusvetenskap; vad har det för betydelse att läsa genusvetenskapliga kurser?

Vi som är inblandade i verksamheten vet att denna kunskap haft betydelse för andra studier, ideell verksamhet, yrkesliv samt det övriga livet som medborgare och privatperson. Men det är inget som har dokumenterats, och det finns ett uppenbart behov av att detta synliggörs. Vi har därför påbörjat en undersökning för att få svar på dessa angelägna frågor.

Det är långt ifrån alla som arbetar med, eller engagerar sig i, frågor om makt och kön efter genusvetenskapliga studier. Oavsett vad Du gör idag ber vi dig att besvara denna enkät. Vi är oerhört tacksamma för all information vi kan få.

Det är givetvis frivilligt att delta i undersökningen och uppgifterna kommer att behandlas i enlighet med forskningsetiska principer. Det kommer inte att gå att utläsa vad just Du har svarat, och lämnade uppgifter skyddas av personuppgiftslagen (1998:204) och sekretesslagen (1980:100).

Återsänd den ifyllda enkäten, helst inom en vecka, i medföljande svarskuvert. Har du några frågor angående undersökningen så hör av dig till Linda Berg (se nedan)!

Ett varmt tack på förhand!

Linda Berg
Projektass., UCGS

Nea Mellberg
Studierektor, UCGS

Ann Öhman
Föreståndare, UCGS

Bilaga 4

GENUSVETENSKAP: MAKT OCH KÖN 1998 – 2007

- ALUMNIUNDERSÖKNING -

1.) Kön

Man

Kvinna

Annat

2.) Födelseår

3.) Vad läste du på Kvinnovetenskapligt forum (idag Umeå centrum för genusstudier) vid Umeå universitet?

Makt och kön A

Makt och kön B

Makt och kön C

4.) Vad är din huvudsakliga sysselsättning just nu?

Arbetar

Studerar

Föräldraledig

Arbetssökande

Sjukskriven

Annat

Vad? :

5.) Om du har arbetat efter att ha läst genusvetenskap, vad har du arbetat med? Om du inte har arbetat gå vidare till fråga 9.

6.) Om du har arbetat, i vilken grad har du haft nytta av dina genusvetenskapliga studier i ditt arbete?

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

Kommentar:

7.) I vilken utsträckning innebär ditt arbete att du skall kunna:

(Om du har haft fler än ett arbete, välj ett när du svarar på följande frågor)

a.) Arbeta med frågor som har med jämställdhet att göra

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

b.) Utifrån ett genusperspektiv upptäcka och analysera problem

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

c.) Tänka kritiskt

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

d.) Argumentera och övertyga

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

e.) Göra muntliga presentationer

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

f.) Självständigt lösa problem

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

g.) Förstå relationer mellan olika aktörer i samhället

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

h.) Medverka i förändringsarbete

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

Kommentar:

8.) I vilken omfattning har din arbetsgivare betraktat dina genuskunskaper som en merit?
(Om du har haft fler än ett arbete, välj ett när du svarar på följande fråga)

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

Kommentar:

9.) I vilken utsträckning har din genuskompetens betydelse i din vardag som samhällsmedborgare?

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

10.) Om ditt svar på fråga 9 är "I stor utsträckning" eller "I någon mån" på föregående fråga, kan du ge något exempel?

11.) I vilken utsträckning har din genuskompetens betydelse i din vardag som privatperson?

I stor utsträckning	I någon mån	Inte särskilt mycket	Inte alls
☐	☐	☐	☐

12.) Om ditt svar på fråga 11 är "I stor utsträckning" eller "I någon mån" på föregående fråga, kan du ge något exempel?

13.) Har du någon kontakt med andra som har läst genusvetenskap?

Ja

Nej

14.) Om du svarade ja på fråga 13, har dessa relationer varit betydande för arbete eller annan verksamhet?

Ja

Nej

15.) Om ditt svar är ja på fråga 14, kan du ge något exempel?

16.) Kan du tänka dig att delta i en kort intervju om dina genusvetenskapliga studiers betydelse för andra studier, ideell verksamhet, yrkesliv samt det övriga livet som medborgare och privatperson?

Ja

Nej

17.) Om ja, lämna gärna e-postadress och/eller telefonnummer så kommer du eventuellt att bli kontaktad under november eller början av december.

Vi tackar för din medverkan!

Referenser

Garsten, Christina & Jacobsson, Kerstin, 2004. *Learning to be Employable. New Agendas on Work, Responsibility and Learning in a Globalizing World*, New York: Palgrave MacMillan.

Harvey, Lee, 2000. "New Realities. The Relationship between Higher Education and Employment", *Tertiary Education and Management* 6, 1.

Proposition 1999/2000:28, *Studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan*.

Ryan, Alan, 1999. *Liberal Anxieties and Liberal Education. What Education is Really For and Why it Matters*. London: Profile Books.

Schoug, Fredrik et al, 2008, *Humaniora i arbetslivet*. Utvärderingsenheten. Lunds universitet.

Tovatt, Caroline, 2006. "Nätverksrekrytering – Möjligheter, dörrvakter och strategier vid ungdomars arbetsmarknadsinträde", *Arbetsmarknad och Arbetsliv*, årg. 12, nr 4.

Tovatt, Caroline et al. 2007. *Alumniundersökning vid Centrum för genusstudier*, Stockholms universitet.

Umeå centrum för genusstudier
Postadress: 901 87 Umeå
Umeå universitet